

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Relacións grupais e intervención psicosocial	Código	615G01405	
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	López-Cortón Facal, Ana María	Correo electrónico	ana.lopez-corton@udc.es	
Profesorado	Espinosa Breen, Pablo López-Cortón Facal, Ana María	Correo electrónico	pablo.espinosa.breen@udc.es ana.lopez-corton@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia de Relacións grupais e Intervención psicosocial pretende familiarizar ao alumno no coñecemento e manexo das ferramentas teóricas e metodolóxicas da Psicoloxía grupal e da intervención psicosocial en situacións conflitivas ou de necesidade. Neste sentido fíxanse como obxetivosl introducilo no coñecemento dos temas de estudo e investigación e das áreas de intervención no comportamento grupal; familiarizalo co estudo da interacción social e as relacións humanas a través das condutas concretas que realizan as persoas tanto individualmente como en grupo. Preténdese tamén analizar os contextos reais e simbólicos nos que se desenvolve a conduta grupal prestando atención aos procesos de percepción, atribución, actitudes, comportamentos e representacións resultantes, principalmente nunha sociedade aberta, multicultural e multilinguística.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	Introducción a la psicología de los colectivos y grupos humanos.
A36	Actitud de compromiso frente a los problemas sociales y culturales.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B9	Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad.
B12	Trabajo en equipo.
B22	Liderazgo.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad B9		A2	B9 B22
Capacidad de análisis y síntesis B3		A2	B3 B9 B12 B22
Actitud de compromiso frente a los problemas sociales y culturales A36		A2 A36	B3 B9
Introducción a la psicología de los colectivos y grupos humanos A2		A2 A36	B9 B12
Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad B9			B9 B12

Liderazgo B22		B9 B12 B22
Trabajo en equipo B12		B12 B22

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1: LA REALIDAD DEL GRUPO	Introducción a la Psicología de los Grupos. 2.- El continuo Interpersonal-Intergrupala. 3.- El grupo, escenario de la influencia. 4.- Funciones de los Grupos. 5.- Tipologías grupales.
TEMA 2: LA ESTRUCTURA DE GRUPO	1.- Componentes de la estructura grupal. 2.- Posiciones, estatus y roles. 3.- La naturaleza de las normas grupales. 4.- Las diversas acepciones de la cohesión.
TEMA 3: EL LIDERAZGO EN LOS GRUPOS	1.- Jefes, líderes y directivos. 2.- Poder, liderazgo e influencia. 3.- Carisma y visión en el liderazgo. 4.- Las habilidades de dirección.
TEMA 4: COOPERACIÓN, COMPETICIÓN Y RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS EN LOS GRUPOS	1.- Condiciones de las relaciones intergrupales: la condición de identidad, la condición de interdependencia y la condición de estructura. 3.- Determinantes de la cooperación y el conflicto. 4.- La resolución de conflictos. 5.- Estrategias psicosociales contra la discriminación y el prejuicio.
TEMA 5: DISEÑO E IMPLEMENTACIÓN DE UN PROGRAMA DE INTERVENCIÓN	1.- Fases en el diseño de un programa de intervención 2.- Implimentación : de la iniciativa a la acción 3.- Estrategias para asegurar la implementación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	B3 B9 B12	6.5	13	19.5
Discusión dirixida	B3	7	7	14
Traballos tutelados	A36 B12	7	21	28
Presentación oral	B3 B22	2	10	12
Sesión maxistral	A2	7	30	37
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.
Traballos tutelados	Proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado.
Presentación oral	Intervención baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.

Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Presentación oral Sesión maxistral	Os estudantes recibirán atención personalizada sempre que o necesiten. En calquer caso informarán periodicamente o profesor do estado do traballo

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A36 B12	Consistirá na realización de actividades de carácter práctico: resúmenes sobre documentos analizados individualmente ou en grupo; procura e análise de información sobre temas e situacións sociais; identificación e tratamento de problemas cos procedementos pertinentes; interpretar resultados de traballos de investigación realizados	40
Presentación oral	B3 B22	Intervención baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan proponendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica	20
Sesión maxistral	A2	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.	20
Estudo de casos	B3 B9 B12	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada	20

Observacións avaliación

La nota final será la suma de todas las metodologías. Es necesario aprobar cada una de las partes para poder superar la asignatura Non se establece ningún criterio de avaliación diferente para o alumnado a tempo parcial ou con dispensa académica.

Fontes de información

Bibliografía básica	- AYESTARÁN, S. (1996). El grupo como construcción social. Barcelona: Plural Ediciones - ANZIEU, D. y MARTIN, J. (1997). La Dinámica de los Grupos Pequeños. Biblioteca Nueva: Madrid - CARTWRIGHT, D. y ZANDER, A. (1992). Dinámica de Grupos. México: Trillas - BLANCO, A., CABALLERO, A. y DE LA CORTE, L. (2004). Psicología de los Grupos Madrid. Madrid: Pearson - BUENO, J. R. (1993). La intervención psicosocial. Programas y experiencias&gt;. Madrid: Editorial Popular - GIL, F. y ALCOVER, J. M. (Eds.) (1999). Psicología de los grupos. Madrid: Pirámide - HUICI, C. y MORALES, J. F. (2004). Psicología de los grupos. Madrid: UNED - ROMAY, J. (2005). Perspectivas y retrospectivas de la Psicología Social en los albores del siglo XXI.. Madrid: Biblioteca Nueva - SÁNCHEZ, J. C. (2002). Psicología de los grupos. Teorías, procesos y aplicaciones. Madrid: Mc Graw - José C. Sánchez. (2014). Psicología de los grupos : teorías, procesos y aplicaciones /. Mc Graw Hill[Recurso electrónico] - Blanco Abarca, Amalio (2005). Psicología de los grupos. Madrid : Pearson, [2005] - Canto Ortiz, Jesús M. (2006). Psicología de los grupos: estructura y procesos (2a. ed. Ediciones Aljibe (recurso Electrónico)
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Psicología social/615G01108

Observacións

As calificacións obtidas na primeira convocatoria serán gardadas para a segunda convocatoria

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías